

Změny krajinného pokryvu a struktury krajiny v zázemí Prahy vlivem (sub)urbanizace

Zpracoval: Antonín Kepřta

Předložená diplomová práce Antonína Kepřty „Změny krajinného pokryvu a struktury krajiny v zázemí Prahy vlivem (sub)urbanizace“ obsahuje 63 stran textu a 1 stranu tabelární přílohy. Autor se v práci zabývá aktuální problematikou suburbanizace jejích projevů v krajině v delším časovém horizontu, než bylo dosud v České republice obvyklé.

Hodnocení splnění cílů v zadání práce

Jako hlavní cíl práce autor uvádí „shrnutí současných poznatků věnujících se změnám krajinného pokryvu a krajinné struktury vlivem suburbanizace“, což může být naplněno velmi různorodými způsoby. Dále jsou však definovány jednotlivé metodické kroky návazných analýz, ze kterých čtenář odvodí konkrétní cíle práce, uvedené i ve vlastním zadání. Takto formulované cíle byly splněny.

Hodnocení práce s literaturou

Rešeršní část diplomové práce považuji za zdařilou. Autor k rozboru problematiky využil nejnovější zahraniční publikace, neopomíjí ani klasické domácí tituly. Charakter suburbanizace i dopady tohoto procesu krajiny jsou komentovány téměř vyčerpávajícím způsobem, vysoce oceňuji také důkladnou rešerši problematiky kvantifikace krajinné struktury a výstižný přehled nejčastěji používaných krajinných metrik.

V rešeršní části však postrádám popis změn krajinného pokryvu, resp. vývoj krajiny s důrazem na suburbanizaci v zájmovém území. Naproti tomu se jako zcela nadbytečná jeví kapitola popisující fyzickogeografické poměry území (klimatické či geologické poměry zcela jistě nemají vliv na prostorovou diferenciaci suburbanizace).

Autor v celé práci dodržuje pravidla citační normy, práce je psána kultivovaným odborným jazykem, jen výjimečně autor používá nejasných či nepřesných výrazů, jež jsem vyznačil do textu (např. „komplexní krajina“ /str.16/).

Hodnocení použitých metod a postupů, správnost argumentace a interpretace

Klíčovou část práce představuje analýza změn krajinného pokryvu a jeho struktury v pěti časových horizontech od r. 1953 po r. 2008. Autor pro první čtyři časové horizonty využívá databáze projektu MURBANDY, poslední vrstvu se shodnou legendou vytváří sám klasifikací ortofot. Protože však nikde v práci neuvádí konkrétní definice jednotlivých tříd krajinného pokryvu, jeví se taková manuální klasifikace jako velmi problematická. Jak autor při vytváření vrstvy krajinného pokryvu rozlišoval např. třídy 1111 - *Souvislá městská hustá zástavba* a 1112 - *Souvislá městská středně hustá zástavba* (resp. 1121 - 1122)? Nemohly pak nejasná pravidla klasifikace vést k chybným výsledkům (např. pokles tříd kraj. pokryvu v posledním sledovaném období)?

Naproti tomu celkový rozsah analýz - zejména výpočty krajinných metrik za celé území i v rámci pravidelné sítě - stejně jako náročnost vlastní tvorby poslední vrstvy krajinného pokryvu je nutné ocenit. Výsledky hodnocení změn krajinného pokryvu i jeho struktury autor správně analyzuje s využitím standardních statistických metod, vhodně je doplňuje grafickými i tabelárními výstupy a stručně, leč výstižně je komentuje. Je však nepochybné, že výstupy práce dovolují mnohem rozsáhlejší a komplexnější interpretaci charakteru suburbanizace v zájmovém území, této možnosti však autor bohužel nevyužívá.

Hodnocení odborného přínosu

Odborný přínos práce tkví především ve zhodnocení dynamiky suburbanizace během netypicky dlouhého časového období s využitím relativně podrobných dat o krajinném pokryvu. Největší pozornost suburbanizaci byla dosud v postkomunistických zemích Střední Evropy věnována období transformace a teprve autorovo zarámování procesu do delšího časového úseku odhaluje zajímavé souvislosti.

Hodnocení formální stránky

Text diplomové práce je logicky strukturován, obsahuje jen minimum chyb či překlepů. Grafické i tabelární přílohy jsou zpracovány pečlivě a dobře ilustrují charakter procesu suburbanizace v zájmovém území. Mapové přílohy vyjadřující změnu struktury krajiny v pravidelné síti pomocí vybraných metrik působí matoucím dojmem. Je to dáno především vysokým (navíc nestejným) počtem intervalů a nevhodně zvolenou barevnou škálou, takže čtenář jen obtížně rozeznává, kde dochází k poklesu či naopak nárůstu heterogenity, resp. fragmentace krajinného pokryvu. Pro porovnání vztahu intenzity suburbanizace a změn struktury krajiny bych v práci ocenil mapové vyjádření nárůstu zástavby v polích pravidelné sítě.

Přes uvedené připomínky jsem přesvědčen, že předložená studie Antonína Kepřty splňuje požadavky kladené na diplomové práce, proto navrhuji komisi přijmout ji k obhajobě a hodnotit stupněm velmi dobře.

V Praze 22.5.2013

RNDr. Dušan Romportl, Ph.D.

